

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ, ШАЛЕ И Т. Д.

Година IV.

У Новом Саду, 10. новембра 1881.

Бр. 31.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Црну Гору и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се пиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Посланици стигоше.

Ту сте сада, скупљени сте, —
Бог вам дао свете моћи!
Цело Српство упрло је
Сада у вас своје очи.

Тишина је, — јер се сада
Црни врази сунца плаше.
Тишина је — јер се сада
Богу моле патње наше.

Тишина је — сад се кида
Худа пређа мрежа' злосни.
Тишина је — јер су дани
Ови за нас судбоносни.

Што ће бити то ће бити,
Биће муке и то знамо.
Сачувајте само право,
Да га сами не издамо.

Одрж'те нам само право,
То се од вас сада жели.
Па макар нам ништа друго,
Ништа друго не донели.

У Карловце.

Господо и браћо! Чуо сам да сте на предконференцији вашој ово закључили, да г. комесару покажете у највећој мери своју учтивост, и да га штедите од свих излишних послова. Да ће те све мирно слушати што вам буде у седници јавно и званично казао, и да ће те на то тако исто јавно и званично у седници одговорити. Али, да ћете га поштедити од приватних разговора, да му нећете ни један правити приватне визите, (ни онда кад би вас

звао) — јер г. комесару је време скупо, (као и нама). А кад се ствар, око које сте, сретно сврши, онда се то све може накнадити.

Сад не знам је-ли то баш истина, што сам чуо.
Ако је истина, то ми је веома мило.

Ако није истина, онда ми је жао што ме је неко преварио. —р—

Шетња по Новом Саду.

ХСЦ.

Време лети брзо, као анђелићева слава, те док си длан о длан ударио, ево већ опет рока, да изиђе „Стармали.“ Још није човек ни одахнуо душом од писања, корегирања и свађања са слагачким децацима, а неумитни календар већ донео термин, да се за други број спрема рукопис, и Гутнбергови пра-прауници већ обијају праг и пуштају стреле на човека: „Молим рукописа!“ Док се други самртни људи шећу по променади и у кавани крај шоље црне кафе читају новине или „кибицују“ при картању, дотле ми модерни ариштанци, или друкчије рећи сарадници новинарски, седимо и измишљавамо новости, кујемо догађаје, прижељкујемо шкандале и заборавивши за неко време на неплаћене дугове пишемо веселе и шаљиве ствари, које врло често читаоцима изгледају као надгробна слова, а место шоље црне кафе стоји пред нама дивит са црним мастилом, место сребрне кашичице узмемо у руку гвоздено перо и дрвено држаље.

Али све то још не би било тако велико зло и незгода, кад би човек могао узети време преда се и кад би имао мира и тишине, као у каквом манастиру (кад није ни један калуђер код куће), али то је баш оно зло, на које морам да се потужим, што је и оно мало времена, које може човек на новинарско тоциљање по папиру да употреби, тако испрекидано, као говор

каког народносног посланика на мађарском сабору што је испрекидан са „eláll!“, „nem igaz!“, „nem áll!“ и председничким звоном.

Таман човек обуче облигатни „шлофрок“ и метне на главу комотну капицу, што му је, још за времена ђаковања му, каква бечка Швабица за имендан направила (до душе јестино га стаје!), и тек што је почео перо да гризе мислећи о којој ће ствари пре да почне писати, а ево ти тек бадавације Симе; куц-куц на врата и пре него што би човек по слушкињи могао поручити да није код куће, већ је он три нове анегдоте из прве године „Годишњака“ приповедио, капут скинуо и са стола новине зграбио, те наишав у „Српском колу“ на новост, да је Сара Бернхардова сретно стигла из Париза у Беч, резонује о томе, како је то од преке потребе за читајућу публику „Српског кола“ било, што се извештава о томе, да је Сара Бернхардова заиста стигла у Беч, да не би штована публика случајно држала, да је она сада у Угриновци.

Кад је брат Сима тако добар један сахат о томе своје меродавне назоре развијао, сети се да запита:

— А молим, ви би ради да пишете, а да нисам ја што на сметњи?

— Боже сачувај! Слагачки је дечко до сад само три пут у залуд долазио по рукопис, а он је већ научен да најмање десет пута забадава долази.

— Па изволите ви само писати, ја вам нећу ништа сметати, ја ћу овде да прегледим мало новине. Молићу имате ли добра дувана, а и „цигарн-папир“ сам заборавио у кавани.

— Изволите.

У то седне господин Сима да прави цигарету и да чита новине. Док је правио цигарету, непрестано је казивао своје ласкаво мњење о квалитету дувана и папира и ваздан запиткивао: А молим је ли ово „кир“ или је „пурзичан“? Папир је ваљда од Би-парића; то је припознат као најбољи, „ехт“ француски. За тим поче превртати новине, које су тако шуштале, да ти се мисли, кад хоћеш да пишеш, као пчеле разбегну, кад их мећеш на кад. Док је међутим палио цигару, било је неколико секунда тишине. За то време напишем две врсте и по, а тек ће господин Сима наједанпут:

— Збиља, молим вас да ми дате онај број лањских „Српских новина“, где је изишла нова такса за фијакере.

— Немам тога броја случајно овде у цепену, него ако је по вољи изволите на таван, тамо имам пет сандука старих новина, па ваљда ће тамо бити и тај.

— Ал' ја то нећу умети наћи, него ћу вас молити да ми ви сами нађете.

Треснем перо из руке, да му је одмах жуч пукла, па хајд' на таван.

Међутим је прошло подне.

— А молим само да вам нисам на досади, да вас не задржавам што у послу? приметиће пажљиви и учтиви г. Сима.

— Ни најмање, ја сад идем на ручак.

— Па знате шта, доћи ћу после ручка да прегледим још мало новине, а дотле ће донети и смоноша каквих нових ствари.

— Биће ми мило! одговорим, а у себи додам: (Да те Анђелић носи!)

Господин Сима је човек од речи. Дошао је пре него што сам га пожелео.

— Гле, добили сте и писама! Сигурно за „Стармали“; баш да видим —

— Молим ту има и приватних писама.

— О молим, молим, нисам ја лењ на читање; прочитаћу ја и то; ја волим тако разне рукописе и још различније „штилове“ да читам; ту се човек слатко насмеје . . .

— Јест, то је врло смешно!

— А молићу, ја нисам пио данас црне каве, журио сам се, да ме не чекате дуго; би л' били добри, да пошљете вашу девојку да ми донесе од „Шнајдера“ једну каву, код њега је, кажу, најбоља, права мока.

— Девојку сам послао у штампарију да јави, да ће овај број „Стармалог“ изићи један дан доцније јер нисам имао данас каде да радим, него ако је по вољи могу ја часом сам отићи по каву . . .

Господин Сима то није хтео допустити, него му се учинило да је мени мало некомотна његова визита; те ће ме још само замолити:

— Захваљујем: него би вас само молио још ако би ми хтели жирирати једну векслу од 300 ф. пак ћу одмах ићи, — да потражим још једног потписача.

— Здраве воље како не би! Молим где је? А, дакле још нисте испунили, па ништа ја ћу потписати овако на бланкету.

И чисто ми је свануло што сам једним потписом својим опростио се учтиве визите.

После сам сео да пишем, с каквим веселим расположењем — томе је најбољи сведок ова рапава „шетња“.

* * *

Ал' таквих учтивих визита имамо ми у Новом Саду скоро сваки дан.

Аб.

Моје наседаније.

Не знам како се то код мене унавадило, да при сваком писму, које добијем и нехотице се запитам: да-ли ћу по рукопису на адреси познати, од кога ми долази. Наравно да више пута погодим. Кад погодим, онда кашто и застанем, па мислим, да-ли ћу из српских крајева добити добре гласе или ћу чути вести мутне и суморне. Деси се да познавши по рукопису, ко ми пише, погодим и шта ми пише.

Може ко помислити, да ја овим хоћу себе да изнесем на глас као каквог бољевачког или горевачког пророка. — На против, — ја хоћу да вам приповедим, како сам у томе послу насео.

Добијем ономад једно писмо, а очи ми запеше за рукопис на адреси.

„О, ала ми је овај рукопис познат!“ — рекох ја пред случајно десившим се сведоцима.

Сведоци рекоше: „Па кад ти је познат, а ти реци чији је?“

Моја флегма поче да се костреши. Рукопис тако ванредно познат! А ја немогу да се сетим чији је.

„Да ти Анђелић можда што, пред избор, не пише?“ рекоше присутници, да ме мало — ублаже.

„Прегризли ви језик, — реко ја, да опет њи ублажим.

Да није овај, да није онај!

Све бадава! Не могу да погодим; а рукопис ми тако познат, чини ми се да сам га иљаду пута видео.

А шта је било.

Пре сам писао једном пријатељу адвокату, да ме о некој парници што пре извести, па да му олакшам труд, послао сам му и куверту на којој сам сам написао адресу своју. И то је то писмо било које сам сада добио.

Сад знам зашто ми је рукопис тако познат био. Јер је мој.

А знам и то, зашто нисам погодио, ко ми пише. Јер до сада још никад нисам сам себи писао.

— рм —

Нови календари.

Како је наш календар „Звездар“ уз који смо на црвен табак прилепили лањски „Српски Соко“ и велики календар, уз који смо пришабањили „Певанију“ врло лепо и радосно од критике поздрављен а од публике дочекан, то смо решили, да у добри час издамо на свет још и ове календаре:

Сањар, велики народни календар, (у „Огласу“ нећемо да кажемо, ал' ту ће бити уз црвен табак пришивен „Сан матере божије“).

Врачар, највећи и најнароднији календар (међу нама буди речено, да ће ту бити утутнут „Најновији египатски Сановник од г. 1237.

Шпекулар, најсрпскији календар за народ (немојте ником казати, ал' ту долази уз црвен табак „Говор цвећа“) Цена само 60 нов.

Кшефтс-календер. Стојаће на њему да га издаје А. Фукс. (Уз црвен табак додајемо „Филипову љубав.“)

Профитар, најјефтинији српско-народни календар (ту долази као „Књига за народ“: „А дам и берберин, први људи.“) Цена само 80 новч.

Књижара Браће М. Поповића.

Надежда.

Оних 65 од-личних новосадских грађана, теше своје покуњене носове том надежом, да ће г. Анђелић (кад га прођу грчеви) доћи сваком поједином у посету да им благодари и да их благослови.

Особито се томе радује неки велике К...., јер он се нада, да би од таког благослова његова радња још лепше процветала.

Мајмуни-јада.

Час из овог, чао из оног
„Сатиричног“ листа, — гле,
(Ко за перчин да их вуку)
Нови песник изникне.

Речи су им саме бомбе,
Још бомбастич' речи склон, —
К'о да с' руше катакомбе, —
Сваки срок им један топ.

Мач ... јагаган ... рај ... и пако ...
Грома тутањ ... муње сев ...
То сад уме низат' свако, —
Крв ... и клетву ... жуч ... и гњев.

А мој Ђуро, Јакшић Ђуро,
Познајеш-ли овај хук?
Твоје драге подражавај'
Мисли овај ситни пук.

Ти се кашто насмејао,
Презирући друштва греј.
И они се кашто смеју —
Мислећ' то је исти смеј.

Њине речи сећају нас
На снажину стила твог,
Ал' од језгре, — од тога их
Сачувао вишњи бог.

И тако ће увек бити.
И било је од замана:
Мајмуни су парасити
На лавору великана.

Х.

Скала за политичне странке.

1. Опозициона странка,
2. Либерална странка,
3. Попустљива странка,
4. Средња странка,
5. Умерена странка,
6. Претопљена странка.

Уштипци.

△ „Турски народ“ вели за једног свештеника, који је гласао за народне кандидате, да је био као бела врана међу онима другима, који су гласали за клерикалце. Па кад је он међу њима био бела врана, онда су дакле они други црне вране. (Нема ти горе од луда пријатеља!)

*

— Исти лист вели: „Политика није ствар уверења, него може да јој је побуда и ук ус“. Па то смо ми одавна знали, да оно што тај лист пише није ничије уверење, а што се укуса тиче — de gustibus non est disputandum!

× Исти лист говорећи о Земуну вели да треба „свачије, па и градоначалничково и комесарско утицање на ствари избора најодлучније одбити и на закон упутити“ (бр. 70.). Хо човече! Па што то исто не рече и пред новоградски избор?

§. Извештаји о изборима врло су нетачни. Тако ја н. пр. још ни данас не знам, где је изабран за посланика поп Серавим, вођа турске конференције!

† Кажу да је Анђелић кад је видио из ситуацијоног плана у прошлом броју „Стармалог“ какав има комши лук овако уздануо: Та чисто бих волео, да се због рђавог комшилука селим из ове куће у Карловце!

— „Турецки народ“ у бр. 71. побија неке лажне клевете, које је донео лист — шта мислите који? — Исти „Турски народ“ у бр. 69.!

□ Дакле је оно летошње измирење у Сомбору пред избор посланика на угарски сабор било само — измирење ad hoc. (Ала ће се томе „Турски народ“ радовати!)

— „Башахид“ је име још из турских времена: „Пашин мост.“ Молимо г. Јанковића да нам јави, који је башахидски паша дао највише Срба позатварати, сабљом сећи и тући ни криве ни дужне? Треба да се забележи за поштомство.

○ Ономад сам се једио, читајући новине, на телеграфске погрешке. Један пештански лист доноси телеграм о изборима посланика на карловачки сабор, али је имена по обичају тако исакатио, да ја ни данас не знам ко су тамо посланици. Тако вели: У Уљми г. Натрашке, у Карловци Милан Гнусни, у Ердевику Гавранов Аков, у Даљу Анасанасићим и Поплаза, у Пазови Чобанић (је л' и овај осакаћен?) у Пакрацу г. Куш — (овде је ваљда пукла жица?)

Аца Зуб, кадгод је бивао по бирцузима, увек се валио, да нема тога ко ће с њиме држати. И сад смо се о избору у Сент Андрији уверили, да заиста нема тога, ко ће с њиме држати! (Од прописане петорице, који имају кандидата да предложе, валила су му само тројица).

+ Да би метеж у нашој журналистици што потпунији био, прештампава „Турски народ“ чланке

из „Срп. независности“! Сад још само да „Видело“ прештампа што из „Самоуправе“ па смо онда на врху вавилонске куле. **Аб.**

Пустите децу к мени!

рекао је Христос спаситељ.

А кад су пре неки дан две отмене госпе новосаткиње, чланице „Женске добротворне задруге српске,“ оставиле свој посао код куће, па заишле од куће до куће, да моле милостиње за сироту, голу и гладну децу, а г. Герман, епископ српски, не хтеде их примити, и на питање, ако сада не може, кад ће их моћи примити, добише одговор да и не долазе, јер их не може примити!

Међутим католички опат Бенда, примио је чланице српског женског друштва врло лепо и поклонио им 5 ф. на српску сиротињу.

Од сада дакле треба казати: „Пустите к мени Чобаниће и Магарашевиће, а шта ме се тичу српска боса и гладна деца!“

Коментар на ово:

(Шта наопако, зар још и ту треба коментара?)

Сад ја само не знам, за што је он њих одбио? Или је уверен, да ће ићи у Карловце, па као да остави за собом леп спомен у Н. Саду, — или држи да ће остати у Н. Саду, па да се за унапредак препоручи и умили овдашњој публици?

Ђука и Шука.

Ђука. Ко је то бога ти био — Николај чудотворац?

Шука. Па то је свети Никола, који је чуда чинио.

Ђука. А ко је то поп Никола?

Шука. То је тај Никола, што чуда чини у Земуну. **Аб.**

Ђука. Па право је рекао „Турски Народ,“ да су сви народњаци пијанице.

Шука. А како то?

Ђука. Јер свимрзена — Ђерму. (Ђермана.) **Аб.**

Штампарска погрешка.

„Турски народ“ вели, да ће Герман имати на сабору „огромну већину.“

Ово је штампарска погрешка, треба да стоји: „огромну врџину.“ **Аб.**

Ћира. Ја сам држао да у Србији нико не може бити осуђен док се не испита.

Спира. Па тако је. Али по новом тумачењу то важи само до митрополита, а од њега на више то правило не важи.

Ћира. А је су ли г. Министри виши од митрополита?

Спира. Да богме да јесу.

Ћира. Е онда ми је тек чудно, а по г. министре мало и опасно, то њихово ново тумачење.

Ћира. Тамо у горњим крајевима Угарске кажу да је лична сигурност врло несигурна. Разбојници у по дана нападају на људе.

Спира. Па јесу ли расписане награде и на њихове главе?

Ћира. Нису.

Спира. Аха. Даклем онда ипак мора бити, да је Стојан Ковачевић некакав друкчији „разбојник“ него они обични разбојници у Угарској.

Ћира. „Лојд“ и то зна, да смо ми нудили кандидатуру већ и владици Никанору, ал овај неће да је прими, већ се лепо захвалио.

Спира. Но, тиме је Лојд само обогатио број наших пословица. Од сад можемо у шали, поред „Пакрачког декрета“, споменути и „пакрачку захвалницу.“

Чупави чланци.

VII.

Да ли још коме ових дана пасира то што и мени?

Хоћу да мислим што лепо, а мисли час по запну за једну реч; — чим запну за њу, она се тако расцепи на две поле. С једне стране остане чисто, овејано српско име: Карл, а с друге стране остане мудра, племенита, одважна и срчана животиња: овци, (а у среди остане шлиц, као у турских димлија) Кад пљунеш па залепиш, онда видиш да су то: Карловци.

Даклем то је тај наш Сион, који се ових дана тако јако посветио, да не треба Србин ни да га види, само кад му име чује, тако мора да се прекрсти — левом руком.

Зна се да у Карловцима има једна велика црна врана, око које се и друге вране купе. Зна се да врана врани очи не вади, — већ мора неком другом. Али да су те вране кадре целе Карловце очију лишити, — то се још досада није веровало, (сад се и то верује, елем Карловци се брину да утврде и прошире веру нашу). — Зна се да Карловачке вране радо и пију; . . . али, да ће у Карловцима тако брзо понестати вина и ракије, ауспруха и тропфбермета, те да ће врана морати жеђ своју

гасити оним, што највећма мрзи, — да ће на душак испити свест једне целе општине, — то до сада нико није знао, — (сад и то знамо еле Карловчани се брину и за проширење нашег знања).

До душе, при последњим изборима Карловчани су имали тежи посао него сви остали Срби. Сви смо ми гледали да изаберемо за посланика бољег од бољег, — али тако се ради где су год људи своје добру ради, то је утврвен пут, даклем и посао лак. Али Карловчани су узели на се већи задатак, да даду потомству нашем застрашујући пример, да му покажу како не треба бирати, и у томе правцу хтели су до савршенства да дођу, — е за ту намеру богме нема утврвена пута, — то је посао заиста тежак био. Али они извршише и то и остадоше — живи.

Сви ми који нисмо Карловчани, трудили смо се да изаберемо посланике, који ће бити достојни великог задатка свог. А дали и у карловачком избору има каква достојанства? Има, — огрешио би се, кад бих казао да нема. Милан грозни достојан је јолдаш г. Чобанића, а п. Чобанић достојан је кардаш Милана грозног — а обојица су достојни карловачког оригиналног плана, т. ј. да даду потомству застрашујући пример.

Врло је добро урадио виши промисао, што ниј Карловце посадио на какво узвишено место, на видик и углед осталом српству, него га је гурнуо и сакрио испод пиваре, а између брда Везирца, Банстола, и оног мањег (не знам како се зове), — па кад год се прокте духу времена и духу свести да прелети преко питома Срема, то може лепо учинити а да се о Карловце и не очеше.

Но можда је то и овако било. Наш народ, ма да је чврт у православију ипак не верује у чуда. А Карловчани, као људи који имају много (празних) цркава, побојали се да нас то не заведе на криве путе, те изабраше Милана грозног и п. Чобанића, за доказ целоме Српству, да још може бити чуда на свету. Ако је тако, онда су цел своју постигнули. Ми признајемо чудо за чудо, гледамо у њи као у чудо, и чудећи се покорно надамо се да ће ово бити последње карловачко чудо и покор.

Но ако баш мора бити још једно чудо, то нека буде ово: Кад српски сабор избере себи достојна патријара, нека Карловчани буду први који ће прозоре своје, од двора па до најмање колебе, посветити у славу победе свести народне и у спомен свога кајања. То ће чудо пештанске новине тако збунити да ће и они пуцањем (од једа) светковину нашу у величати.

Амин, — да бог да! Избор је ту. Не морамо дуго чекати.

Дебео и мршав младожења.

У некој густој шуми шетао се један врло мршав човек. Киша пада, како је Богу воља.

Мршав човек носио је пушку под паухом и провађао се, не имајући друга друштва сам собом.

— Та ово је шкандалозно време! — рече, — и нигде какве колибе, где би се човек склонити могао... бадава, ко

ти је несрећан!... „неће киша даље од коже,“ обичаваше мој покојни отац говорити... али до коже ми је допрла пре по сата, па сад ми се чини, као да сам већ и до костију прокисео. — И овако сам ти среће ја са мојим шетњама сваки боговетни дан... кадкад јаче паде киша, када кад мало лакше, тек падати мора сваки дан — као што и ја морам сваки дан у лов... баш као вечити жид... и то не из пасије, јер ја мрзим лов, већ због комоције... али не помаже ништа... ево сад се већ пуне 4 недеље шећем по шуми, свагда с пушком под пазухом, па се нисам још ни с палца угојио... то је да човек полуди... штогод почнем све ми натрашке изађе за руком. — Лане одем у једну купку и — заљубим се у једну лепу удовицу, ма да мрзим удовице, јербо свагда спомињу свог покојног... то јест од оног часа, кад узмемо за жену, ако се покојник звао Аћим а ти се зовеш Пера, обично ћете Аћимом звати... а то није пријатно. — Ова околност треба да ме је одвратила од моје лене, али, напротив, још већма ме дражила... и то тако јако, да сам јој и Љубав изјавио. Казна није изостала... слатким осмехом ми одговори, да се морам мало угојити, овако сам јој сувише мршав. Један леп, млад лечник, који ту беше, саветује ми лов у каквој густој шуми н. пр. у овој... и тако ја узмем стан овде код неког шумара, а досад ми све то баш ни најмање није хаснило... можда је киша крива. Сад би волео отићи кући, да мало доручкујем... али, тако ми се чини, да сам залутао; ни појма немам на којој страни станује мој шумар... но! само напред, ваљда ћу срести кога, који ће ме упутити... ху! ала је ово шкандалозно време!

Међутим је савио на десно и изгубио се међ дрвено-вима.

Није прошло четврт часа, а укаже се на истом путу други ловац.

Извиједно је дебео и он носи пушку под пазухом.

Мора бити, да му је дуго време, јербо се, почим неког другог нема, сам са собом разговара.

— Та ово је шкандалозно време! — рече и он, — ни једно парче сувога рува на целом телу... и тако сваки боговетни дан... несрећа ме прати и у најгушћу шуму! — Ал тако је то увек, кад човек срести и кад се у своје старе дане — заљуби... заверио сам се, да то нећу никад више учинити, ал ме ђаво опет нанесе и ја, који сам увек смеђуше одликовао, заљубим се у једну плавојку, и то тако, да јој чак и љубав изјавим... а шта ће на то моја дражајша да одговори? — Здраве сте ми дебелу, господине; морате прво мало омршавити. — Један млад човек, који се баш онде десио и којег ми као лечника Биберића представи, саветује ми лов у овој густој шуми, то ће ми без сумње врло хаснити! — Ја на то узмем стан овде код једног надничара и већ 3 недеље ловим, а ни за по палца нисам омршавио... то му је киша крива; чини ми се, све горе пљушти; кад би бар наишао на какву колибу, да се мало склоним... аха! — ево оно дрво тамо... под њим ћу ваљда мало сува места наћи. —

Заиста пође, стигне под дрво, дигне нос, пружи руку, свуче затим капут и обеси га о једну ниску грану, да се суши.

Још то није сасвим ни учинио, кад се онај мршави с друге стране врати и зачуђено погледа око себе.

— Овде ми се све тако познато чини, — мрљаше у себи, — мора бити да сам овде већ једанпут био...

Сад опази оног дебелог, где у кошуљи под дрветом стоји.

— Једва неко, кога запитати могу! помисли у себи, а затим викне:

— Хој, пријатељу!

— Но! помисли онај дебелу, — назива ме својим пријатељем... мора бити да мисли, е сам шумар.

— Хој! зар нечујеш? Одзови се бар, тристаму мука!

— Аха! философира дебелу; — псује, мора бити да је војник... е онда морам мало учтивити бити.

— Били ми знао казати, где станује шумар Мита?

— Јао ми је, — одговори овај... баш и ја слабо знам овде путеве —

— Дакле ти ниси шумар?

— Јао ми је... ал нисам шумар.

— Онда извините —

— Молим... не чини ништа!

Сад пажљиво стану посматрати један другог.

— Срећан ми то човек! помисли онај дебелу, — да сам ја тако мршав!

— Пресретна особа! помисли онај мршави, — да сам ја тако дебео!

— Ја сам ловећи залутао! почне мршави на глае.

— И ја сам био тако слободан, одговори онај други, — а почим киша пада, ево сам капут обесио да се суши.

— Шармантна идеја! — Допустите, да то исто учиним.

— Молим... као да сте код куће.

Сад и мршави стане под дрво, свуче свој капут и обеси га одма до оног другог.

— Врло ми је мило, што сам друга у лову нашао, — рече мршави.

— Исто тако и меи, — рече дебелу.

— Мислители да ће нам се капут осушити?

— Ако сунце дочекамо, зацело... али ако време овако остане, може дуго потрајати... мој је капут мокар као моча.

— И мој! Не би ли било добро, да мало корачамо? осећам, да ми је хладно.

— Сасвим сам једне мисли с' вама... с' драге воље... дакле —

Тако и буде шетаху се под дрветом тамо амо.

— Ви сте дакле страстан ловац! вели мршави руке тарући.

— Ни најмање, ели баш сам то ја ктес вас да запитам.

— И ја вам могу само то исто одговорити.

— Па за што онда ловите?

— То је лако погодити... из здравствених разлога.

— Но видите... и ја за то.

— По лекарској наредби...

— Сасвим као и ја..!

— Да се угојим...

— А ја, наравно, напротив...

— Другу цел немате осим тога?

— Ах, имам... имам!

— И то? ако смем питати.

— Да се допаднем оној, коју љубим...

— Но, то је чудновате.., та и ја то тражим.. и ја!

— Треба да се угојим, да изгледам ко туљак...

— А ја опет да будем танак као мотка.

— Моја љуба је удовица...

— И моја... ма да ужасно мрзим удовице...

— Јербо увек свог покојног спомињу...

— Јес, зато, јес!

— Али нисам могао друкчије... моја Перса...

— Како, господине... Перса?

— А ко зашто не? Перса Дожићка.

— Није него роткве, господине... та то је моја ако бог да суђеница.

— Како?

— Којој за љубав тражим да се угојим.

— Дакле та иста, којој за љубав ја треба да омршавим.

— Е, онда смо ми супарници...

— Те још какви... смртни непријатељи!

— Само један од нас сме жив одавде отићи...

— Сасвим је тако, други остаје на киши.

— Изазивам вас на пушке, господине.

— Стојим на услузи, господине.

— Колико корачаја заповедате?

— Петдесет.

— Сасвим по мом мњењу. Ви први пуцате...

— Немогу вам много шкодити. Пушку нисам напунио, кад сам од куће пошао

— Ни моја неће пући, барут је покисо...

— Онда нема ништа од нашег посла...

— Штета...
 — Велика!
 У тај мах кине дебели.
 — На здравље! рече мршави.
 — Вала! Ето видите, кинуо сам...
 — Е па манимо се онда!
 — Па манимо се!
 — Боље ће бити, да продужимо и за даље ове наше
 комоције, па да се обоје у једно време представимо нашој
 заједничкој удовици.

— Хтели сте рећи, једном суђеној другом несуђеној
 „будућој.“

— Да, да... а с' ким имам част?
 — Име ми је Паја Петровић, рече дебели
 — Ја се зовем Паја Поповић, одврати мршави.
 — Мило ми је...
 — И мени је драго...
 — Оћемо-ли сад обући капуте?
 — Немам ништа против тога.
 — Па да их обучемо...
 — Па обучимо их!

Кад то учине, зачуђено погледа један у другог.

— Шта је то самном? запита један.
 — И мени је нешто чудно, — одговори други.
 — Лекар је магарац, драги Петровићу!
 — И мени се тако нешто чини, драги Поповићу!
 — За ово неколико тренутака сам још горе омршавио,
 рече Поповић, који је случајно капут оног другог о-
 букао; — капут ми је сад много шири.

— А ја сам се још горе угојио, дода Петровић, —
 ево не могу више капут ни да обучем.

— Тако тешко да ћемо што постићи код наше Персе
 драги пријатељу.

— И мени се тако чини.
 — Да-ли ћемо и сад још продужити ову комоцију?
 — Не, никако!
 — Боље да читамо „Стармалог“, тај ти за свашта
 зна лека.

— Ја баш имам последњи број код мене... шиљу ми
 га овамо,

Почне по цепови тражећи, али узалуд

— А шта је ово? викне онај други, који је руке у
 цеп турио да их угреје, — одгуд ове новине у мом цепу...
 не сећам се, да сам их добио.

— То ја сад већ појмим; сад тек примећувам, да сте
 мој капут обукли...

— Један Бог! а ја сам ваш сасвим развалио.

— Дакле лекар није магарац...

— Бар није тако велики, као што смо из почетка
 судили.

— Хајд да читамо мало „Стармалог“, да се мало на-
 смејемо, бар док киша престане...

— Добро де... да читамо!

Онај дебели отвори лист, погледа у њ' и пребледи.

— Шта вам је? упита брижљиво онај мршави.

— Лекар није магарац, већ варалица! викне Петровић
 љутито.

— А зашто то? зашта Поповић.

— Слушајте само, драги пријатељу! „Ђира и Спира.—
 Ђира: Јеси-ли ти чуо. Смиро брате, да се лепа Дожићка
 удала за лечника Биберића? — Спира: Јесам, брате, него
 нисам чуо, шта је с' оним лудима, с' оним мршавим и ле-
 белим, што их је др. Биберић послао у шуму...

— Доста! манте се тога, — прекиде га онај мршави.

— Послао он нас овамо, да један омршави, а други да
 се угоји.

— Наравно, само да нас се опрости...

— А међутим он присвојио нашу дражајшу Персу.

— Хтели сте рећи, удовицу, коју обоје љубимо...

— Коју смо љубили — поправи онај други.

— Како велите?

— Коју смо љубили...

— Наравно, то се већ по себи разуме!... А сад хај-
 демо кући...

— Дабогме... не знам ни као шта б'ј могли овде још
 тражити!

— Дабогме, јер што смо тражили, то смо и нашли, —
 ево нас у „Стармалом.“

Прерадио

Емил Јовановић.

Новије књиге.

послате уредништву на приказ.

Побратимство месечни журнал за књижевност и нау-
 ку власник и издавалац Побратимство Ђачка дружина на
 великој школи у Београду год. прва број 10. Октобра 1881.
 Београд штампарија задруге штампарских радника (Оби-
 лићев венац).

Како је постала престава о души. По немачком од
 дра. Ф. Шулцеа. Накладом Марковићеве књижаре У Врш-
 цу Тискарком Ветла и Ветровића у Вршцу.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

донноси у своме двадесетом броју за 1881 ове
 чланке: 1. За сиротињу. Песма (са сликом). 2. Јунак
 Марко (свршетак). 3. „Невен“ деци, песма Љ. П. Н.
 4. Жива лутка, од Душана П. Рајчића. 5. Има сам,
 песма Милана Р. Веснића. 6. Север и југ (са 2
 слике). 7. Смешни огласи. 8. Грм и човек, по нем.
 В. Ј. Јанковић. 9. Црна тачка, песма (са сликом).
 10. Ветар. В. Ј. Јанковић. 11. Рис (са сликом). 12.
 Како је постала варош Картагина. 13. Претоварено
 песма (са сликом). 14. Разнолије. 15. Даштања. 16.
 Решења даштања. 17. Чика Јовина пошта.

Рукописи и све што се тиче уредништва, ша-
 ље се на адресу Dr. Jov. Jovanović Wien, Währin-
 gerstrasse 9 — „Невен“, чика Јовин лист, излази два
 пут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-
 Угарску на читаву годину 4 фор., на пола године
 2 фор. За Србију, Црну Гору и остале крајеве 10
 динара или 5 фор. у банкама на читаву годину, од-
 носно 5 динара или 2 фор. 50 нов. на пола године,
 и шиље се на адресу **Штампарије А. Пајевића**
 у Новом Саду.

Још се може добити

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1882. ГОД.

Цена 50 новчића или 1 динар.

Наручбине из Србије ваља упућивати књижарама В.
 Валожича и Петра Ђурчића у Београду, из осталих кра-
 јева подписатој штампарији.

Ко наручи за готов новац или на распродају
 у више примерака ових календара добија према количини
 наручбине највећи рабат.

Накладна штампарија А. Пајевића
 у Новом Саду.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

„СРПСКЕ ИЛУСТРОВАНЕ НОВИНЕ“

број 8-ми

доноси овај садржај: Забава: Шумарева ћерка. Приповетка из српскога живота од С. В. П. — Из природе: Привлачење или притисак? Од М. Петровића. — Преводи: Велики свет. Новела грофа В. А. Сологуба. Превод Саве Петровића. — Песме: Љубав, од Воислава. — Уметноот: Студеница од М. Валтровића. — Песме: Витезов опроштај, од Драгутина Ј. Илића. — Из разних крајева: Летње вече на „Piazza Colonna“ у Риму, од —а. — Књижевност: Цртица о Мажуранићеву сијеву: Smrt Smail-age Čengića, од Н. Дучића; „Без оца и мајке“ — реферат М. Савића. — Страни писци: Виктор Иго од —Т—. Уз наше илустрације: Беранице на горњем Лиму. Западни и јужни изглед Студенице. Прво брчкање. — Друштва: Међународна књижевна задруга. Новинарски збор у Београду. — Црква и школа. — Књижевне белешке. — Смесице. — Наш лист пред страном публиком. — Слике: Виктор Иго. Босански пиљари. Бераница на доњем Лиму. Студеница, западни изглед. Студеница јужни изглед Прво брчкање.

„Српске Илустроване Новине“ излазе сваких 16 дана два пуна табака, а цена им је за Аустро-Угарску 4 фор. полугодишње или на 3 месеца 2 фор., за Србију, Црну Гору и друге крајеве 12 динара полугодишње, односно 6 динара на 3 месеца. Претплату у Србији примају све тамошње књижаре, а у осталим крајевима умољена г. г. скупљачи, као и накнадна штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У Н. САДУ

ПРОДАЈЕ СВОЈЕГА ИЗДАЊА

Књиге за школу:

Буквар са сликама за срп. осн. школе од Дра Ђ. Натошевића гл. школ. референта, ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 "
Црквено-словенски буквар са читанком од Дра Ђ. Натошевића гл. школ. реф. ново издање,	16 "
Читанка за други разред српске основне школе од Дра Ђ. Натошевића гл. школ. реф.	24 "
Рачунски примери за учен. 3 њег раз. ос. шк.	8 "
" " " " 4-ог " " "	8 "
" " " " 5-ог " " "	10 "
" " " " 6-ог " " "	8 "
Зоологија за учитељ. и више девојачке школе израдио Владан Арсенијевић, проф. учитељске школе у Карловцу, цена	80 "
Велика катавасија	1—"
Мала катавасија	20 "
Бимнастичке игре са сликама Део I.	1—"
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основ. школама, друго издање	10 "
Дисциплинарна правила за учитеље срп. основних школа	10 "
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 "
Нове метарске мере	10 "
Ко поручи на више ових књига за готов новац	

или уз поштарско поузеће (per Nachname,) дајемо му 15—20 а код неких од ових књига и 40% рабат.

Књиге за школу и народ.

1. ХЕМИЈА. Од Х. К. Роское, професора хемије у Манчестру. Српски превод од Стевана В. Поповића, шк. референта. Са 36 слика, укоричена 50 "
 2. ФИЗИКА. од Балфура Стеварта професора физике у Манчестру. Српски превод од Стевана В. Поповића школ. референта. Са 48 слика укоричена 50 "
 3. ФИЗИКАЛНА ГЕОГРАФИЈА од А. Гејкије професора геологије у Единбургу. Српски превод од Др. Лазе Пачуа, са 20 слика, укоричена 50 "
 4. ГЕОЛОГИЈА од А. Гејкије, професора геологије у Единбургу Српски превод од Др. Л. Пачуа. Са 47 слика, укоричена 50 "
 5. ЗООЛОГИЈА. од Смита, професора, зоологије у Страсбургу Српски превод од Владана Арсенијевића професора српске учитељске школе у Г. Карловцу. Са 45 слика, укоричена 50 "
 6. АСТРОНОМИЈА од Н. Локиера, члана краљ. друштва у Лондону. Српски превод од др. Ђорђа Натошевића главнога школскога референта. Са 47 слика, укоричена 50 "
 7. БОТАНИКА. Од Х. А. де Бари професора ботанике у Страсбургу. Српски превод од Владана Арсенијевића, проф. срп. учит. школе у Г. Карловцу. Са 45 слика укоричена 50 "
 8. Како се чува и негује здравље женскиња и мале деце од др. Љ. Радивојевића 20 "
 9. Помоћ у нужди и опасности док лекар не дође, од И. В. Поповића цена 30 "
- Ко поручи за готов новац на више ових књига, дајемо рабат 35—40%

ОГЛАСИ

Част нам је п. т. публици Новога Сада и околине на знање ставити, да смо наш

Фотографски завод

под фирмом

КЕНИГ И СИНГЕР

отворили 1. јуна п. н. у сада Стефановићевој кући одмах до Шпајдеровог хотела, и да смо га зарад удобности публике снабдели са свима у ову струку спадајућим реквизитима и особитом удобношћу. Ослањајући се на многогодишње у ту- и иноземству набављено искуство, што смо га стекли у току нашег рада, бићемо с особитим обзиром на вештачки укус п. т. публике вазда готови, да све нами достављене налоге савесно, тачно и сасма брзо изведемо, како би тиме свима на нас стављеним захтевима по поднесеним жељама за доста учинили, и у свако доба оправдали поклоњено нам цењено поверење; зарад укусне израде сликанабавили смо себи најновије енглеске и француске апарате и декорације, и трудићемо се вазда, да задобијемо потпуно задовољство пошт. публике. Препоручујући наш са свима удобностима снабдевен завод благонаклоности п. т. публике молимо да би имали доброту што обилатије потпомоћи ово наше са знатним материјалним жртвама скопчано подузеће а ми обећавамо у напред, да ћемо тачном и савесном послугом у свако доба оправдати ову благонаклоност.

Нови Сад јула 1881.

С поштовањем

12—18

КЕНИГ И СИНГЕР.

Штампарија А. Пајевића у Новоме Саду.